

בעולם

אירופה

יורק החדש

באחת היכרות של מוסקבה עומד פסל של גבר גרמני. ולא סתם גרמני אלא דוקא קצין פרוסי טיפוסי. על אף מדיה, התחבב הנס דויד לודוויג יורק על הרוסים. ובצדק: כמפקד הגייס הפרוסי בצבאו של נפוליאון, בימי הפלישה הגדולה לרוסיה, הפר יורק את פקודת מלכו והקיסר, הוציא את צבאו מן המערכה וחתם עם הרוסים ברית בטחנות הרוח של העיר טאורונג.

משך 150 שנה נשאר שמו של יורק סמל לעם הגרמני. גדול מדינאי גרמניה, אוטו פון ביסמארק, הטיף בלטה כה רב לברית גרמנית-רוסית עד שנוצרה האימפריה שיש לו "חיבור טלפוני ישיר" למוסקבה. הוא כרת ברית רשמית עם ממשלת הצאר, ציווה לי יורשו עוד ברגעים האחרונים של חייו "שימרו על בריתי עם הרוסים!"

הזקן והמונוקל. יורשי "קאנצלר הברזל" לא הקפידו על מילוי הצוואה, נתנו לברית לפוג. מיד מיהרו הרוסים לחתום על ברית עם הצרפתים. מאוחר מדי הכיר הקיסר הגרמני מדולדל-הזרוע, וילהלם השני, בשנייה הגדולה. הוא ניסה לתקן את המצב עתה בדרך אופיינית לו: הוא נפגש עם קרובו, הצאר הרוסי, בים, הזמינו לעלות על סיפון היאכטה שלו, שיכנע אותו לחתום מיד על ברית בין שתי המדינות. ברית זו היתה כה מרחיקת-לכת, עד ששני משרדי החוץ נדהמו לשמוע את פרסיה, ביטלו את תה מיד. כתוצאה מכך פרצה מלחמת-העולם הראשונה, סולקו שני הקיסרים ממדינותיהם. מיד אחרי המלחמה התחלה רוחו של יורק להתהלך שוב באירופה. גרמניה וברית המועצות שתיהן הרגישו את עצמן מקופות חות, כרתו ביניהן ברית בעיר ראפאלו. חשוב עוד יותר מן הברית היה שיתוף-פעולה הדוק בין שני הצבאות: הרמטכ"ל הגרמני, פרוסי מרכיב-מונוקל בשם סקט, וקומיסאר-המלחמה היהודי המזוקן טרוצקי, הגיחו את הברית לברית צבאית אמיתית, ש"הוסרה רק עם עלייתו של היטלר."

אפילו אז עוד לא בא הסוף. הגנרלים הגרמנים התנגדו בתוקף למלחמה עם רוסיה. כדי לפייס אותם, ולשחרר את כוחם, כרת היטלר את הברית המפורסמת עם הסובייטים. ברית זו טבעה בדמם של למעלה מעשרה מיליון חיילים ואזרחים.

הדוב והתרנגול. אחרי המלחמה עברה גרמניה המערבית יותר ויותר אל המחנה המערבי. אולם הגנרלים זכרו את יורק. דעת הקהל הגרמנית תבעה לחזור ולנסות להחזיר את הברית הגרמנית-רוסית. היא היתה מוכנה לכל חיתוך, פרט לאחד: החיתוך על "גרמניה התיכונה" (הקומוניסטית) ו"גרמניה המזרחית" (שצורפה לפולין). קיוו הגרמנים: תמורת הוצאת הגרמנים ממחנה המערב תסכים ברית-המועצות להחזיר את שלמות מדינותיהם.

השבוע סס יורשו של ביסמארק, קונראד אדנאור, למוסקבה. על הקרקע באה אחריו רכבת מיוחדת, מצוידת בקרון-אלחוט, ש"נעצה באחת התחנות ושימשה כמיקדת המשלחת הגרמנית."

קונראד אדנאור לא ביקר ליד פסלו של יורק. כי אותו גנרל פרוסי התקשר עם הרוסים כדי להלום יחד בצרפתים, להגיע יחדיו עד פאריס. ואילו אדנאור הוא בן-בריתם של שליטי פאריס, חושש יותר מכל דבר אחר כי חיבוק הדוב הרוסי עלול להכריחו לנטוש את הנשר האמריקאי ואת התרנגול הצרפתי.

ארצות-הכרת

על השטן

האמריקאי הממוצע הוא בן 32, גובהו 1.72 מטר, משקלו 72 קילוגרם, משתכר בשנה קרוב ל-3500 דולר (6300 לירות), אוכל כ-1200 קילוגרם מזון וצורך באותה תקופה 12 קילוגרם סבון כדי לשמור על נקינותו, נוסף לששת הימים אותם מבלה במשך שנה ליד מראת הגילוח. המדענים האמריקאים שחישבו החדוש מספרים אלה על 160 מיליונים אחיהם למדינתם, לא הסתפקו בעובדות אישיות אלה, עברו למסקנות ציבוריות הרבה יותר: בהן ארצות-הברית, בה נמצא אחד לכל עשרים תושב במוסד לחולי רוח, נהרג אדם בתאור נת דרכים מדי 14 דקות, מבוצע מעשה אונס מדי 29 דקות ומתארע רצח מדי כל 40 דקות.

אישה השנה

(המשך מעמוד 7)

200 אלף ל"י לצורך ניהול המאבק המשפטי, לא הספיקו הכספים של הצד השני אפילו לכיסוי כל ההוצאות הטכניות, ועורך-הדין שהקדיש להגנת גרינוולד למעלה משנה וחצי של חייו נאלץ, למעשה, להקריב, נוסף לכל, גם קרבן חומרי כבד.

תמיר נשאר חייל-ללא-צבא, דויד בודד ש"אין מאחוריו צבאו של שאול, הלוחם לבדו נגד גולית, מנגנון המשטר הקיים. אין הוא לוחם-חובב, מתרגש ורועש. אנשים ששמעו את שמו וראוהו לראשונה בגלימתו השחורה בבית-המשפט העליון או המהיז, או בחולצתו הלבנה בבית-המשפט השלים (ראה תמונת שער) הופתעו לראית עורך-דין שקט, נמומט, ג'נטלמני.

אם היה אולם בית-המשפט טהר-קרב למאבק סוליטי, הרי היה תמיר חייל מקצועי, בלתי-נרגש, יזונא-דומתיות מופרות, מעריך נכונה את כוח נשקו ואת מגבלותיו.

פרטיזנים פוליטיים

יש השנה של תשי"ד, ד"ר ישראל רודולף קסטנר, סימל את המשטר השורר לט בישראל, שהנהו אותו המשטר ששלט במשך שני דורות בהסתדרות הציונית וב"ישוב, והנהו המשך למשטר בן 80 דורות בגטו היהודי. משטר זה, שנולד בארץ-ישראל על ברכי שיתוף-הפעולה עם השלטון הזר, מגלם במהותו את תלותה של ישראל בגורמים זרים, את זרותה למרחב הסובב אותה, את השתעבדות הכלכלית המחולטת למעצנים, למלווים ולמגביות, ואת השחיתות ה"ציבורית הנובעת מכך."

אישה-השנה של תשי"ד, שמואל תמיר, מסמל את מלחמת הדור הצעיר, בן ארץ-ישראל, נגד משטר זה — על כוחה המוסרי ועל חסד רגונותיה המעשיים של מלחמה זו. הוא מסמל גם את עובדת-היסוד: שהדור הצעיר לא הצליח להקים מתוכו שום תנועה פוליטית רצינית שתהיה מסוגלת ליטול לידיה את השלטון על גורל המדינה, לא הצליח אפילו להשתלט על אחת המסגרות הפוליטיות הישנות.

בהעדר מלחמה פוליטית סדירה, חזית מול חזית, צמרת עולה מול צמרת שוקעת, התפורר המאבק לרסיסים. תחת חזית סדירה קיימים רק איי-התנגדות הלוחמים אישיים בנפרד ובמבודד, שרשרת משלטים מנותקים בשטחי חיים שונים, בשדה-המשפט, בעתירת, בזירה הפוליטית, בספרות ובאמנות, הלוחמים מלחמה-זעירה פרטיזנית ללא מערך מאורגן, מפעם לפעם מבצעת התקוה שכל כיתות-מתאבדים אלה יתלכדו למחנה לוחם אמיתי, שכל הפלגים יצטרפו לנהר אחד. אך לם בכל פעם מתבדה התקוה. בנוף נשארם רק מגדורים מבודדים.

שמואל תמיר הוא הטיפוס המושלם של לוחם-גרילה כזה. בעל-כורחו הוא מייצג זרם היסטורי חשוב, וזו הסיבה לעובדה ה"תמוהה שפעולת-יחיד כמו ההגנה במשפט הגדול, שבג בנקודת-השיא של הקוניונקטורה הפוליטית שלה לא הצטרף אליה שים גורם לאומי, הכתה גלים כה אדירים."

אין זה גם מקרה שהמאורע העיקרי של השנה היה דוקא משפט שנגע לפרשה מלפני 11 שנה. דור הלוחמים, שתמיר וכל שאר ה"פרטיזנים הפוליטיים" הם בניו, מודה בלבו בכשלונו ההיסטורי: אי-הצלחתו להגן היג את המדינה שאותה הקים בדמיו, על אפם ועל חמתם של שליטיה הנוכחיים. מכאן השאיפה האינסטינקטיבית לחזור אל העבר, לחשוף את העובדות, לגלות מה קרה, לקבוע מדוע התמוטטה מלחמת-השחרור העברית ברגע שהגיעה אל התחנה הראשונה בדרכה, הקמת מדינת ישראל.

מישהו הכתיר דור זה בכותרת: "נוער מחפש את האתמול". המשפט הגדול, משפט תמיר, היה חלק מחיפוש זה. אולם לא היה זה חיפוש מאסוכיסטי בפצעים ישנים. דור הלוחמים, הפונה עורף לצדדים השליליים של המציאות הישראלית — מנתח העצמאות ב"חוק והשחיתות בבית — מנתח את מאבקי האתמול, כדי להסיק את הלחץ למען מאבקי המחר.

שנה טובה

סיגריה משובחת, פיה מסגנת

20 סיגריות 450 פרוטה
מספרו בע"מ תל-אביב

רהיטי

רוזנברג
את
איבלי

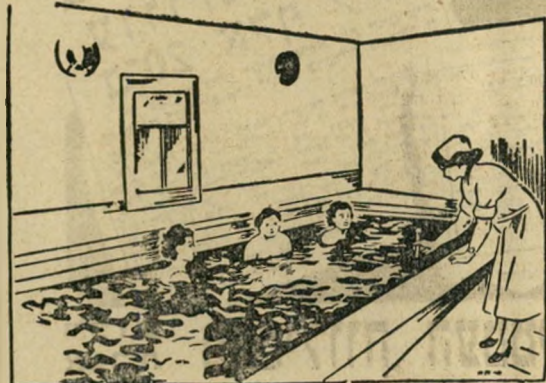

שנה
טובה
ומבורכת

הישלך כאבים...

בגב, בכרכים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות
מי-מרפא
חבישת בוץ
כמו בקרלסבד
וישי או
טבריה

כמו בן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריהבי-ליטציה. המוסד היחיד מסוג זה בארץ. מחלקה לסובלי רוימטיזם המוסד פתוח עד 9 בערב